

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
2/3 „ . . . 10 „
1/3 „ . . . 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. na desno.
Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.
Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.
Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin, 2-krat 14 vin, 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Naše narodnoobrambno delo.

I.

Če kje, bi morali pač pri narodni obrambi složno delovati vsi Slovenci. Saj nam gre tu za enoten cilj: obvarovati meje, da se ne bodo krčile, gledati na to, da ne izgubimo niti jednega obmejnega Slovenca. Ohraniti narodnost, to je glavni namen narodnoobrambnega dela.

Prvo, kar stopi človeku pri misli na narodnoobrambno delo pred oči, je pač — šola. Ni treba več razlagati, kako važen faktor je šola za vse življenje. Vidimo, kako se narodi, ki se zavedajo svoje individualnosti, ki hrepene kvišku, zavzemajo za šolo vseh psovodi, kako skrbijo za šolo ob mejah in vidimo, kako naši ljubi sosede smatrajo šolo za jedno glavnih sredstev svoje agresivne politike. — Nekaj časa smo bili tudi Slovenci takega mnenja, da potom šole se najuspešneje ustavlja raznarodovanje, ali zavel je drug veter po slovenskih planinah in poljanah, prišli smo tako daleč v deljenju nazorov, da se delimo celo že pri narodnoobrambnem delu. No, naprednjaki se nismo spremenili, marveč sodimo vedno jednako prav, kaj treba za narodnoobrambno delo. Klerikaleci pa so krenili na čudne poti. Pravijo, da so se doslej utrjevali notranje strankarsko, sedaj pa hočejo svoja strankarska tipala raztegniti proti meji ter jo osrečiti s posebne vrste obrambnim delom.

»Slovenec« je priobčil za Velikonoč priložo »Narodnoobrambni vestnik«, ki pa ne naznanja vstajenja slovenskemu narodu ob mejah, marveč — smrti!

Vrgli so na papir razne misli, pomešali narodne in socialne razmere, potem pa se vspeli do piramidalne trditve: »Mi ne vidimo rešitve obmejnih Slovencev v tem, da bi jim ustanavljali šole.... Dobimo vpliv do mladine in dostop do nje potem svoje organizacije in uspehi bodo sigurnejši in trajnejši kot bi jih dosegli šola«.

Pač čudno se to sliši! — Zavreči šolo pa se vreči na mladinsko organizacijo z vsklikom: »Mladinska društva na strogo katoliškem temelju so naš ideal«.

Mi smo pa tega mnenja, da prvo in glavno je šola, drugo je organizacija. — Kdor pozna meje, ve dobro, kako nevarna je tuja šola. Otroka iz tuje šole se ne da spraviti, ko dozori za to, v nobeno organizacijo, ki hoče biti slovenska — če pa hočejo biti taka-le mladinska društva le na strogo katoliškem temelju, in ne tudi na slovenskem, potem se da mogoče kaj doseči! Ali to bi se reklo: varovati meje za katoliško vero, da ne prodre tuja vera na nekdanjo slovensko zemljo s katoliškimi cerkvami!!

V tem pogledu čitamo v omenjenem »Vestniku«: »Kjer je prej delalo, molilo in trpelo Cerkev neomajno zvesto naše ljudstvo, se že dvigajo protestantske molilnice; v 16. stoletju ni mogla Lutrova vera pognati korenin v naših krajih, novi način poluteranjenja pa kaže več uspehov.« Potem navaja, kako tujec zida tvornice ter zaslužuje slovensko ljudstvo tujemu kapitalu, raznaroduje mladino, prehod od poljedelstva k industriji pomenja prehod od samostojnosti v delavstvo, kateri prehod ima največkrat za posledice verski indiferentizem in narodno mlakost... »Krščanski princip ljubezni do bližnjega zahteva, da temu odpomoremo, ako bi nam bilo to ljudstvo tudi tuje po krvi.« — Tako torej!

»Vestnik« ima pred očmi Štajersko in Koroško pa pravi, da so se skrčile meje ter da gine ž njimi tudi — katoliška cerkev. Luteranstvo se širi tam, kjer je prej molilo slovensko ljudstvo. Niso pa mogli zabraniti prodiranja luteranstva, ali sedaj se hočejo zagnati v boj proti luteranstvu. Bo skoro prepozno. Pa rešiti hočejo, kar se rešiti da — katoliški cerkvi. Obrambno delo klerikalcev na Slovenskem bo služilo le ohranitvi katoliške cerkve ob mejah, da je ne prežene luteranstvo, zato so postavili na prvo mesto obrambnega dela mladinsko organizacijo na katoliškem temelju ter vrgli šolo v kot.

Zato pravijo: »Mladinska društva na strogo katoliškem temelju so naš ideal! in.... »Mi ne vidimo rešitve obmejnih Slovencev v tem, da bi jim ustanavljali šole« ter.... »krščanski princip ljubezni do bližnjega zahteva, da temu odpomoremo, ako bi nam bilo to ljudstvo tudi tuje po krvi«....

Take ekspektoracije klerikalcev pač ne vzradoste nas Slovencev, ki čutimo potrebo: braniti se ob mejah **narodno!**

Nove železniške zveze.

Podaljšanje Vipavske železnice.

Črta Postojna-Štanjel.

Vedno večja važnost Krasa.

Pododbor za zgradbo vipavske železnice je 29. pr. m. sklenil naslednjo spomenico:

Na shodu dne 20. svečana t. l. v Št. Vidu nad Vipavo se je izvolil lokalni odbor za zgradbo železnice Postojna-Vipava. Na tem shodu se je sklenila sledeča resolucija:

Vipavska železnica naj se združi z južno točko projektovane proge Postojna-Štanjel, ako mogoče pri Razdrtem.

Iz tozadavne debate se je dognalo, da odgovarja proga Vipava-Št. Vid-Razdrto-Postojna v prvi vrsti potrebam podnaroške in vipavske doline, kakor tudi kraške planote. Le ako bi bila ta proga iz tehničnih in drugih razlogov nemogoča, naj se vipavska železnica podaljša od Ajdovščine dalje in zveže z nameravano transversalno železnico pri Štanjelu.

Že leta 1906, ko se je vršil na prošnjo konsorcija železnice Gorica-Ajdovščina lokalni ogled v svrhu podaljšanja te železnice do Št. Vida, izrekli so interesi soglasno željo, naj se ta železnica podaljša čez Št. Vid-Razdrto do Postojne. Iz razpisa c. kr. železniškega ministerstva z dne 13. novembra 1906, št. 28.595, ki ga je to ministerstvo izdalo na podlagi razprav vsled prošnje goriškega konsor-

cija, je pa razvidno, da c. in kr. vojno ministerstvo zahteva, da se ima graditi železnica Postojna-Štanjel z ozirom na sedanjo državno železnico Gorica-Trst, ker je ta proga za vojaške namene najbolj pripravna in tudi dosti cenejša.

Udeleženci shoda z dne 20. svečana t. l. so se z ozirom na navedena dejstva odločili za imenovano resolucijo s prepiranjem, da bode le ista železnica iztekla, za katero se zavzame c. in kr. vojno ministerstvo. Pa tudi v komercialnem oziru odgovorjajo navedene proge, ker se da črta Postojna-Štanjel zvezati s Dolenjivasi s progo Divača-Pulj in od Štanjela naprej pa pri Tržiču ali Ronkah z železnico čez Červinjan v Furlanijo. Za te proge zavzemajo se tudi primorske občine Krasa, ker bi bile take zveze za iste velikanskega pomena. V tehničnem oziru bi bile ovire neznatne, kajti tako postojnski kolodvor kakor vas Razdrto ležita v isti višini (580 m) nad morjem, in se dajo padci in strmei železnice zlahka zravnat. V drugem oziru bi bila pa tudi ta proga Postojna-Trst ali pa Gorica čez Štanjel za več kot 20 km krajša od južne železnice. Pri podaljšanju železnice z Razdrtega na Vipavsko bi se moralo pač ozirati na padec iste. To se je že povdarjalo pri komisijonelnem ogledu leta 1906, vendar pa to ne bi bile nepremagljive ovire. Za kako drugo zvezo Postojne z Vipavo n. pr. čez Podkraj-Col se ne moremo zavzeti, ker bi od iste vipavske doline ne imela nobene koristi. Železnice se morajo graditi, da ne odgovarjajo le v tehničnem, finančnem in komercialnem oziru, ampak v prvi vrsti ljudskim potrebam. Ta železnica bi bila pa tudi težko izpeljiva, ker bi šla do Podkrajja, ki leži 800 m nad morjem, vedno navzgor in bi bila tudi izdatno dražja, kakor proge, katere mi želimo; treba bi bilo, ako bi se ta železnica brez dragih predorov gradila od Podgrada navzdol, vsled velikega padca izpeljati serpentine. Na ta način bi bila ta železnica tudi dosti daljša, nego ona iz Postojne čez Razdrto na Vipavo. Notranjska ima izdatno kupčijo z lesom, ki se izvažja ne

Kapitan Hatteras

ali

Angleži na severnem tečaju.

Francoski spisal Jules Verne. — Prevel O. J. (Dalje).

Forward je šel 14. junija mimo rta Aworth. Proti nebu se je dvigala s svojim belim vrhom gora Rawlinson, ki se je v snegu in megli videla gorostasno velika; toplota je bila nekoliko nad ničlo. Nepričakovani slapovi so nastajali na rebrih gore in lavine so se drvale s čudovitim gromenjem, kakor bi topničarji neprestano streljali. Ledniki, ki so se kazali v dolgih belih skladih, so se neizrekljivo odsvitali po brezmejnem prostoru. Severna narava v boju z južnim vetrom je nudila očem sijajen prizor. Ladja je plula zelo blizu obrežja; na skalah, ki so bile bolj v zatišju, je bilo tu pa tam opaziti kako zelišče, čigar rdečkasto cvetje je boječe klilo med snegom, lišaj, istotako rdečkaste barve, in mladike neke vrste pritlikave vrbe, ki so silile na dan.

Devetnajstega junija konečno so pluli ob onem toliko zaželenem 72. vsporedniku mimo točke Minto; ladja je plula v Melvillski zaliv, ki ga je Belton nazval tudi Srebrno morje. Ta dobrovoljen mornar je na tisoč načinov razpravljal o tem predmetu, da se je Clawbonny iz vsega srca smejal.

Vožnja Forwarda je bila kljub severovzhodnemu pišu lahka, tako da je 23. junija preplul že 74. vsporednik. Nahajal se je v sredi Melvillske kotline, ki je ena najvažnejših v teh morjih. Prvikrat jo je preplul Parry na svoji

veliki ekspediciji l. 1819., ko je dobilo moštvo pet tisoč funtov nagrade, ki jo je bila obljubila vlada.

Clifton je pripomnil, da so že dve stopinji pridobili, od 72. do 74.; to je znašalo na njegov račun že 125 funtov. Toda opomnili so ga, da je v teh krajih premoženje malo vredno, kajti človek je še le tedaj bogat, če svoje bogastvo lahko uživa. Torej se jim je zdelo najbolj primerno čakati trenutka, ko v Liverpoolu zopet posedejo okrog kake gostilniške mize, da se ondi lahko razveseljujejo in si mauejo roke.

XIX.

Som na površju.

Četudi se je po Melvillskem morju lahko vozilo, vendar ni bilo brez ledu; brezmejne ledene plasti so se razprostirale, kar so segale oči; tu pa tam je bilo videti kako ledeno goro, toda nepremakljivo, kakor bi bila usidrana sredi ledene gladine. Forward je z vso parno silo plul po široki cesti, kjer se je lahko gibal; veter se je pogosto menjaval.

Spremenljivost vetra v severnih krajih je značilno dejstvo, in pogosto nastane v eni minuti iz mirnega ozračja razsajajoč vihar. To je Hatteras skusil 23. junija sredi neizmernega morja.

Stanovitni vetrovi vlečejo navadno z ledine proti prostemu morju ter so zelo mrzli. Tega dne je topiomer padel za nekaj stopinj; veter se je izprevrgel v hud vihar, ki je divjal nad ledino in se svoje hlapne napetosti otresal v obliki gostega snega. Hatteras je ukazal hitro poviti jadra, ki so vijaku pomagala, vendar se ni moglo tako urno zgoditi, da bi ne bilo v trenutku odneslo malega jadra.

Hatteras je nadziral delo z največjo hladnokrvnostjo ter ni zapustil krova ves čas nevihte; bil je primoran pred nevihto bežati proti vzhodu. Veter je vzdigoval velikanske valove, sredi katerih so se zibale najrazličnejše gručice ledu, ki so se utrgale od bližnje ledene površine. Ladjo je premetavalo kot žogo in ledovje se je drvelo čez njo. Včasih jo je vzdignilo navpič na kak vodni val, da se je sprednji jekleni del svetil kakor topeča se kovina; potem jo je zopet vrglo v prepad, da se je zagrnila sama v svoj dim, vijak pa se je sukal izven vode z groznim ropotanjem ter udarjal s svojimi robovi po zraku. Dež s snegom pomešan je lil kar curkoma.

Doktor ni hotel zamuditi take priložnosti, da se ne bi premočil do kože. Vztrajal je na krovu neprestano, da je bil priča vseh čudežev, ki jih učenjak vidi v takem prizoru. Njegov najbližji sosed ne bi bil mogel slišati njegovega glasu, zato je molčal ter gledal; in tako je bil priča čudnega izrednega pojava severnih krajev.

Nevihta je bila omejena na majhen prostor in je segala k večjemu tri sto do štiri sto milj daleč, kajti nad ledenimi širjavami izgubi veter veliko moči in ne more daleč nesti svojih pogubonosnih krutostij. Če se je nekoliko pomirilo, je doktor od časa do časa zapazil onstran ledine jasno nebo in mirno morje. Treba je bilo obrniti torej Forward samo v tisto smer, da bi prišli do mirne vožnje. Samo nevarnost je bila, da bi ga ne vrglo na premakljive ledene plasti, ki so šle za penečim se valovjem. Vendar se je Hatterasu posrečilo čez nekaj ur ladjo pripeljati na mirno morje, med tem ko se je tudi zadaj za Forwardom silovitost orkana poglobila.

Melvillsko morje ni imelo več prejšnje oblike; vsled valov in vetrov se je nešteto gor odkročilo od brega

le v Trst, ampak v Italijo. Znano je, da so tarifi južne železnice jako visoki in da je le težko konkurirati nasproti severnim lesnim producentom; kateri imajo za svoje izdelke prikladnejše zveze z Italijo. Z ozirom na to bi bilo velikega pomena, ako bi se nameravala transverzalna železnica Aspang-Wechsel-Brežice, Novo mesto, Bloke mimo Cerknice združila z železnico Postojna-Stanjel.

Pri tem bi se lahko oziralo na Lož in Stari trg, ako bi se železnica, ki je sedaj projektovana čez Javornik na Il. Bistrico in Podgrad ob Javorniku nad cerkniškimi jezerom in čez Škocjan zvezala s Postojno. Take zveze bi tudi odgovarjale graščinam Schneeberg in Hasberg, kateri zakladati naše lesene trgovce s svojimi produkti. Tako podaljšana transverzalna železnica bi bila dosti krajša, kakor ona čez Bistrico, ki bi imela še večje strnce čez Stanovnik, kakor ona Postojna-Col.

Konečno pripomnimo, da se je za te zveze izreklo več kakor 50 notranjskih občin, katere so tozadevne resolucije odposlale na c. kr. vojno ministerstvo. Predlagamo tedaj in prosimo z ozirom na to, da je železnica Postojna-Stanjel že trasirana od c. kr. vojnega ministerstva, naj centralni odbor za zgradbo kranjskih železnic preskrbi trasiranje proge Ajdovščina-Vipava-St. Vid-Razdrto, eventualno, če je potreba, tudi traso Razdrto-Postojna, oziroma Razdrto-Stanjel, kakor tudi trasiranje nadaljne zveze te železnice s projektovano transverzalnno železnico mimo Cerknice.

Priporočamo našim rodbinam **Kolinsko cikorijo.**

Kolonsko vprašanje.

Vršijo se konference o kolonskem vprašanju. V našem listu je priobčil g. Fr. Kocjančič zanimiv članek o tem vprašanju, v nastopnem pa podajamo na mnogostransko željo

načrt zakona o ureditvi kolonske pogodbe za pokneženo grofovino Goriško-Gradiščansko.

Glasi se tako-le:

§ 1.

Določilom tega zakona so podvržene pogodbe, ki z njimi dobi kdo v uporabo kmetijsko neprimičnino za določen ali nedoločen čas proti odplačilu, ki obstaja v celoti ali deloma v razmerni deležbi pridelkov neprimičnine ali v delu, ki ne velja obdelovanju neprimičnine; ali v plačilu, ki se odmeri po vrednosti pridelka ali dela (kolonske pogodbe).

ter plavalo križem proti severu, odbijaje se druga od druge. Morda jih je bilo več sto; toda zaliv je dovolj širok, da se jih je ladja lahko ogibala. Prizor je bil veličasten na plavajoče mase, ki so se borile z različno hitrostjo med seboj na širnem drkališču.

Doktor je bil ves zamaknjen, ko se mu je približal harpunar Simpson in ga opomnil na spreminjajoče se barve morja. Te barve so prehajale od močno višnjeve do rumenkasto zelene. Dolgi pasovi so se vlekli od severa proti jugu z živo začrtanimi mejami, da se jih je lahko opazilo, kakor daleč so oči nesle. Včasih so se tudi prozorni pasi vlekli ob drugih, ki so bili popolnoma temni.

»Torej, gospod Clawbonny, kaj menite o tej posebnosti?« ga vpraša Simpson.

»Jaz menim,« odvrne doktor, »kar je menil somolovec Scoresby o teh raznobarnih vodah; višnjeva voda namreč nima milijard onih živalic in meduz, s katerimi je zelena voda prenapolnjena. On je napravil različne poskuse in jaz mu rad verjamem.«

»O, gospod, še nekaj drugega pomenja pobarvano morje?«

»Res?«

»Da, gospod Clawbonny, in pri moji duši, če bi bil Forward namenjen samo za lov na some, jaz mislim, da bi bila igra za nas dobljena.«

»Pa vendar ne zapazim nobenega soma.«

»Seveda ne; toda v kratkem bomo videli enega, jaz vam rečem. To je izredna sreča za ribiča, če naleti na take zelene pasove v tej širini.«

»Zakaj pa?« vpraša doktor, ki so ga živo zanimala opazke ljudij, ki se s tem pečajo.

»Ker se v zelenih vodah nalovi veliko več somov,« odvrne Simpson.

§ 2.

Vse kolonske pogodbe se morajo sestaviti pismeno na račun lastnika zemljišča (ker drugače so ničeve); nato se morajo predložiti v § 13. navedeni komisiji, da jih presodi glede njih zakonitosti, in, ako se spoznajo temu zakonu primerne, jih shrani komisija. Obema strankama se vroči po en izvod pogodbe.

§ 3.

Kolonske pogodbe se morajo sklepiti vsaj na 6 let. Ako se sklenejo na nedoločen čas, veljajo najprej za šest let. Vsaka kolonska pogodba, ki se praviloma ne odpoje pred pretekom predzadnjega polletja, je vsakokrat molče obnovljena pod enakimi pogoji za nadaljnih šest let. Določila, ki se tičejo manj kot šestletne dobe, se ne smatrajo za sprejeta v pogodbo.

Ako so kolonska zemljišča izključno ali pretežno vinogradi in ako le-te nasadi kolon med kolonsko dobo na svoje stroške, veljajo gorenja določila z izpremembo, da pride namesto 6 vedno 9 let v poštev.

§ 4.

Nične so kolonske pogodbe, obsega joče določila:

a) ki bi se z njimi kolon zavezal, da bo opravljal lastniku nepremičnine ali drugi osebi ročna in vozna dela brezplačno ali proti plačilu, ki je nižje od v kraju navadne dneine in voznine,

b) ki bi se z njimi kolon prisilil, da opravlja lastniku ali drugi osebi ročna in vozna dela po v kraju navadnih ali višjih dneh, ako bi bila ta dela toliko, da bi bil kolon primoran zanemarjati kolonska zemljišča ali najeti radi teh del nadomestne delavce;

c) ki bi v smislu njih kolon ne bil upravičen opravljati izven kolonskih zemljišč dela proti plačilu, seveda, ako ni pri tem redno obdelovanje kolonskega zemljišča prikrajšano; ali pa, ki bi z njim bil kolon zavezan odstopiti vso svojo dnino za taka dela, ali nje del lastniku zemljišča;

d) ki bi bil z njimi kolon zavezan prodati delež na pridelku, ki mu gre po pogodbi, lastniku zemljišča ali drugi osebi, ali pa dati odkupiti delež po ceni, ki jo določi lastnik ali druga v pogodbi navedena oseba, ali pa pod tekočo tržno ceno.

e) ki bi bil z njimi kolon zavezan plačati prevoznjo deleža na pridelku, ki gre lastniku, od kraja pridelovanja. Ako prevzema kolon izročitev deleža na pridelku, ki gre lastniku, na njega pristavo, ali, če to ni, na njega stanovanje, mu gre za to v kraju navadna odškodnina.

§ 5.

Med obema strankama se mora napraviti vsako leto enkrat pismen obračun.

§ 6.

Ako ne obsega pogodba nasprotnega izrecnega določila, mora prispevati lastnik zemljišča k troškom za nabavo orodja in priprav potrebnih za redno obdelova-

nje zemljišča, všteti krmo, ki je ne more kriti lasten pridelok na zemljišču, izvzemši pa živino, v razmerju z deleži na pridelku; istotako, ako ne obsega pogodba nasprotnega, izrecnega določila se mora uporabiti na zemljišču pridelana krma in gnoj, ki se tam dobi, izključno na tem zemljišču; ako je dokazano preobilo krme se deli izkupilo te krme po meri deležbe na pridelku.

§ 7.

Ako ima kolon na zemljišču ali poslopiju bodisi v svrhu trajnega vzdrževanja substancije, potrebne, bodisi v svrhu pomnožitve še nadaljnjega uživanja koristne izdatke, najsi obstajajo ti izdatki v obdelovanih namakalnih ali osuševalnih napravah, v prenovitvah poslopij, v nasadih ali v kakoršnikoli melioraciji, mu gre povračilo po vrednosti, ki jo ima naprava v času ko spade pogodba, ako ta vrednost ne presega dejanskega izdatka. Nasprotna pogodbeno določila so ničeva, razun če si je lastnik zemljišča v pismeni pogodbi pridržal za napravo gotovih melioracij poprejšnjo privolitvev, ki je potem ni dal.

§ 8.

Brez pravne moči so pogodbeno določila, ki bi v smislu njih moral plačati kolon denaren znesek v slučaju popolnoma slabe letine, ali pa, ako bi se ne pridelala lastniku pogodbenim potom določena gotova množina pridelka.

§ 9.

Ako se dovoli odpis davka po §§ 6. in 31. zakona z dne 32. maja 1883. drž. zak. št. 83, po zakonu z dne 12. julija 1896. drž. zak. št. 118., nadalje pa zakonih z dne 15. junija 1890. drž. zak. št. 143., 26. junija 1894. drž. zak. št. 138. in 4. aprila 1902. drž. zak. št. 87., ima kolon v tem pogledu napram lastniku zemljišča pravico do razmerne deležbe.

Odpustek davka se razdeli po razmerju davčnega bremena, ki ga prenašati obe stranki. Nasproten dogovor je ničev.

§ 10.

Kolonsko razmerje zamore vsaka stranka iz važnih razlogov razdreti, kar obvelja koncem tekočega gospodarskega leta.

§ 11.

Kot važni razlogi, ki upravičujejo lastnika zemljišča, da predčasno razdre kolonsko razmerje, so:

a) povodi, ki jih navajajo za zakupne pogodbe § 1118. občnega državlanskega zakonika; nadalje slučaji, ako

b) kolon znatno zanemara zemljišče in pritlikline in kljub enkratnemu pismenemu opominu opusti redno obdelovanje;

c) ako kljub dvakratnemu pismenemu opominu ne zadosti pravočasno ostalim v tem zakonu ali v pogodbi naloženim mu važnim dolžnostim;

d) ako je bil kolon radi proti postavne prilastitve lastnikovih predmetov kazen-

skosodno obsojen, ako se je na lastniku zemljišča ali na njega družinskih členih dejanski spozabil.

e) ako nastopijo glede osebe ali v družini kolona dogodki, ki izključujejo dobro obdelovanje kolonskega zemljišča za dobo ko je dotična pogodba v veljavi.

Določila, ki bi se žnjimi dovolila lastniku še drugačna pravica, da razdre kolonsko pogodbo, so brez pravne moči.

§ 12.

Kot važni razlogi, ki upravičujejo kolona, da predčasno razdre pogodbo, veljajo:

a) povodi, ki jih obsega § 1117. občnega državlanskega zakona, in slučaji,

b) ako lastnik zemljišča kljub pozivu od strani kolona ne izpolnjuje važnih, pogodbenih potom prevzetih ali zakonito mu pristojnih dolžnosti, ali

c) ako se na kolonu ali na njega družinskih členih dejansko spozabi.

Določila, ki bi se žnjimi pravica kolona glede zahteve, da se kolonsko razmerje predčasno razdre, omejevala čez s predležnim zakonom določeno mero, so brez pravne moči.

§ 13.

V ostalem veljajo določila občnega državlanskega zakonika.

§ 14.

Za presojevanje in shranjevanje kolonskih pogodb ustanovi namestnik v vsakem političnem okraju, kjer obstajajo, take pogodbe, iz izvedenih oseb komisijo, ki ji morajo pripadati posestniki in koloni.

§ 15.

Natančnejša določila o sestavi te komisije, o njenih opravilih (in o pravnih lekkih proti njenim odločbam) se izdajo z ministersko odredbo. Z delovanjem komisije zvezane troške plačajo stranke, oziroma se krijejo iz deželnih sredstev.

§ 16.

Ta zakon obvelja z 11. novembrom po njega razglasitvi.

(Dalje v prilogi.)

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na zeloden trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi drastičnimi čistil, kroglicami in grenicami.

Cena orig. škatlje K 2.—

Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Moll-ov Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Edeleone olajšujoče in okrepujoče staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 1.90

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodilnicah. Glavna lekarna

A. MOLL, c. in kr. svorni založnik, Dunaj,

Tuchlauben 9.

Zaloga v Gorici v lekarnah: G. Cristofolotti

A. Giroucolli.

»Zakaj pa?«

»Ker tam dobe več živila.«

»Ali veste to za gotovo?«

»O, gospod Clawbonny, jaz sem to stokrat skusil v Baffinskem morju; jaz ne vidim, zakaj bi v Melvillskem zalivu ne bilo prav tako.«

»Najbrže imate prav, Simpson.«

»In glejte,« pravi ta ter se nagne čez ograjo, »oglejte, gospod Clawbonny.«

»No,« odvrne doktor, »človek bi rekel, da je to sled ladje.«

»To je vendar tolsta tvarina, ki jo pušča som za seboj. Verjemite mi, daleč ne more biti žival, od katere prihaja!«

In res je bilo ozračje prepojeno z močnim duhom iker. Doktor je torej pazljivo gledal na površino morja in harpunarjeva napovedba se je imela kmalu uresničiti. — Glas Foker-a se začuje z vrh jadra: »Som! z vetrom gre proti nam!«

Vsi pogledi se obrnejo v označeno smer; kako miljo proč od ladje je bilo opaziti vodni steber, ki se je vzdignil in razpršil.

»Tu je, tu je!« kriči Simpson, ki ga skušnja ni mogla varati.

»Izginil je,« meni doktor.

»Bi ga že znali poiskati, če bi bilo potrebno,« reče Simpson nekako pomilovalno.

Toda na njegovo veliko začudenje da Hatteras somski čoln oborožiti, dasi bi si ga ne bil nihče upal prositi; ni hotel odreči ljudem te zabave, in vrhu tega je lahko dobil par soščkov olja. Dovoljenje za lov se je torej sprejelo z veliko zadovoljnostjo.

Štirje mornarji stopijo v čoln, Johnson ga je zadaj

vodil, Simpson pa je bil spredaj s harpuno v roki. Doktor se je seveda tudi moral udeležiti tega pohoda. Morje je bilo precej mirno, čoln se je urno odpeljal in v desetih minutah je bil že eno miljo proč od ladje.

Ko je som še enkrat potegnil zraka v se, se je zopet potopil, a kmalu je z nova prišel na površje ter brizgal petnajst črevljev daleč svojo z žlezo pomešano sapo.

»Tukaj, tukaj!« pravi Simpson ter pokaže na točko kakih osem sto korakov oddaljeno od šalupe. Ta je urno plula proti živali, in ko je ladja to opazila, se je polagoma približala.

Velikanski som je sedaj izginil, sedaj se je zopet prikazal, kakor so ga gnali valovi, in njegov črnkast hrbet se je svetil kakor od vode oglašena pečina; som ne plava hitro, če ni preganjan; tudi ta se je prav leno zibal.

Šalupa se je tiho približevala po zeleni vodi, katere temna barva je pouzročila, da žival ni opazila svojih zalezovalcev. Slaboten čolnič proti taki pošasti to je vedno pretresljiv prizor; kajti som je bil okrog sto trideset črevljev dolg. Med 72. in 80. vsoprednikom se neredko naleti tudi na some, ki so do sto osemdeset črevljev dolgi. Stari pisatelji so govorili o somih, ki so baje do sedem sto črevljev dolgi; toda to je že najbrže izrodek domišljije.

V naglici je bila šalupa pri somu. Simpson je dal znamenje z roko, vesla so se ustavila, spretni mornar je vihtel zagnal harpuno in kljukasto orodje se je zasadilo v gosto tolščo. Ranjeni som je udaril z repom nazaj in se potopil. V trenutku so se postavila vesla po koncu, za puščico privezana vrva prednjem koncu se je začela silovito hitro odvijati in vlekla šalupo naprej, Johnson pa jo je spretno krmil.

(Dalje pride.)

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Črnič-Sela. — Bombastično je nastopilo dopisunče v »Novem Času« z dne 4. marca t. l. in zavihtelo veliko gorjačo, da oplazi ž njo liberalne »sleparje« v naši občini ter jim tako razkrije pred čim svetom. Na korajžo jih je klicalo in na odgovor radi sleparij, katere so jim podtaknili izvestni krščanski mogočci samo zato, da so obrnili pozornost ljudstva od svojih lastnih hofratij in vrzeli, katere si vsled nevednosti in preobilnega uživanja alkohola vsak dan bolj gromadijo na vseh koncih in krajih.

Sicer pa še ni padla zadnja beseda o tej zadevi od naše strani.

Prizadeti smo se dopisunu takoj odzvali in ga povabili z dopisom, ki je izšel v »Soči« z dne 12. marca t. l., naj se podpiše in imenoma navede one osebe, s katerimi bi se tako rad spoprijel, kakor pravi. Bili smo pa že takrat skoro prepričani, da tega ne stori, marveč, da vrže gorjačo od sebe ter jo popiha kakor tisti otroci, katerim visi še srajca iz zadaj preklanih hlač.

In res, storil je tako ter na ta način sam dokazal, da je prišla tista Aškerčeva o hrastu in prasetu na pravo mesto.

Revše se sicer v »Novem Času« z dne 25. marca t. l. zopet zaganja, toda to niso odmevi smeha, kakor laže, marveč strahu in sramote, kajti prepričani smo, da mu je res nekaj počilo tam doli v trebuhu, ko je čitalo naš poziv v »Soči«.

Odgovor hoče?!...

In mi smo na tem, da bi mu ga dali, toda komu, ko pa je nimamo v rokah strahopetne mevrže, ki hoče biti na vsak način junak.

Podpiši se in izjavi tako, kakor smo te pozvali v »Soči« z dne 12. marca t. l., potem se podpišemo tudi mi, ti odgovorimo na stavljena vprašanja in ti damo tudi priliko, da svoje trditve dokažeš. No, torej!

Dokler pa tega ne storiš, si in ostaneš tako, kakor smo te že opisali, četudi počiš, saj drugega že tako ne ostane za teboj kakor kup gnoja.

Dovolj.

No, pa bi bil človek skoro pozabil na nekaj: Praviš, da g. župnik ni s tvojim dopisom v nikaki zvezi. Kdo te je pa o tem kaj vprašal?

Zagovor sledi pač vedno obdolžitvi in ne narobe. Čemu braniš gospoda, še predno mu je kdo kaj očital?

Pa ne ba di, hahahaha

Naj bo, povem ti še eno:

Lev, kraj živali, je nekoč izdal postavu, v katerej je zažugal smrtno kaznen vsakej zver, ki bi se še kdaj predrznila ukrasti kako stvar človeku. Toda kmalu potem mu je že došla pritožba, da je bila ukradena nekemu kmetu kokoš. Silno razsrjen pokliče lev vso zverjad pred se in ji z gromčim glasom prečita ter razloži, kaj pravi obtožnica. Ni pa še lev niti končal govoriti in niti ni še uvedel preiskave ter sploh še ni povedal, koga ima na sumu, da je izvršil ta zločin, ko se že oglasi lisica in začne prisegati ter se rotiti, da je ona popolnoma nedolžna ter da ni ničesar ukradla.

Ali tudi lev ni pustil, da bi lisica končala svojo izpoved, ampak planil je že poprej na njo in jo zadavil vpricho vse zverine, ki je glasno hvalila pravičnost svojega kralja

Iz Rihemberga. — Jaz »Johann der Grosse«, dovršivši največje študije, postal sem po milosti božji kaplan v Rihembergu in ob ednem tudi zakostanijski junak; gledam z višine na tebe, nevedno ljudstvo, ki se nisi ničesar učilo in tudi nič ne znaš; poslušam kaj težko tvoje riganje, osobito takrat, ko mi zagodeš kako znano melodijo. Tako naj bi se glasil dopis iz Rihemberga v »P. L.« z dne 31. marca t. l. Dostavek bi se še imel glisiti:

Ko pridem pobirat mošt, donesem s seboj par škatljic »damen« in popolnoma sem prepričan, da večje naklonjenosti sploh ne moreš, ti nevedna in neolikana masa, od mene zahtevati.

Ako mi pa priliješ par bokalov za cigareto, bodeš mi vsaj za nekaj časa — drago in milo ...

Anti - Pobratim.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za družbo sv. Cirila in Metoda K 460 pošilja društvo »Kras« v Opatjmselu. — Hvala!

Domače vesti.

Voditelj poljedelskega ministerstva vitez Pop je prišel včeraj dopoldne v Gorico ter izstopil v hotelu »Südbahn«. Obiskal ga je tam tudi goriški župan Bombig, ki je naglašal zlasti potrebo, da vlada pomore goriškemu mestu glede naprave vodovoda. Minister je rekel, da se bo za to zanimal ter je obljubil pomoč. Popoldne je bil v gozdnem in domenskem ravnateljstvu, kjer se je mudil dlje časa, danes pa si je ogledal deželne kmetijske šole.

Darovi za dijaško kuhinjo. — Nabiralnik pri »Zlatem jellenu« je dal 744, doslej skupaj 18071 K. — Nabiralnik v gostilni pri »Petelinčku« je dal 10' — K, doslej skupaj 8216 K. — Jos. Kutin, trgovec v Gorici 4. — Neimenovana št. 1 za april 2 K, Neimenovana št. 7 za april 5 K. — A. Urbančič, mesar v Gorici 0'99 K. — Al. Kerševan iz Gradišča 3 K. P. Brumat iz Št. Petra 5'70 K. Kmečka posojilnica in hranilnica v Doberdolu ob sklepu bilance za leto 1909 znesek 10 K. — Fr. Lavrič, želez. revident v Gorici, za april 1 K. — Ga. Batistuta 2'90 kg slanine. — Na račun mesčnine je prišlo 262.74 K.

Prisrčna hvala darovalcem in dobrotnikom mladine!

Volilni shod v Komnu. — Volilni shod se bo vršil v nedeljo, t. j. 10. t. m. ob 2½ pop. v Komnu in sicer v gostilni gosp. Josipa Kovačiča. Na shodu bo poročal: A. Gahršček. — Volilci, tržani! Udeležite se v polnem številu tega volilnega shoda!

Slovensko gledališče. — 4. predstava »Izgubljeni«. Italijanski spisal R. Bracco. Prevel Dr. A. Gradnik.

V četrtek zvečer smo videli krasno realistično dramo, izborno moderno dramsko delo. Vse je tako neprisljano in gladko tekoče. Ne moti, da je vsako dejanje zase lepo dovršeno; gledalci čutijo le nekake rahle, tajne vezi, ki spajajo vse te celote v nekako skupnost.

Nesrečnega slepca Nunzija je igral g. Nučič popolnoma dovršeno. Kako naravne so bile njegove kretnje in glas, ki je izdal veliko duševno bolelost ter vibriral v zaupanju v boljšo bodočnost, ki mu je vznikla v viharini noči — I. dejanje. — In koliko dovršenosti v III. dejanju, v prednašanju slutnje, da bode konec, ako se more reči — sreči, ki jo je vžival 7 let, — ko vgasne lučka pred Madono in bode zopet tudi v njegovi duši črna tema

Pred-sabo smo imeli res umetnika, in lahko smo nanj ponosni.

Izborna je igrala g.čna Winterova - Paolino. Kako naravna je bila tedaj v I. dejanju, ko se zbudi v nji duša žene in vpraša Nunzija, ki ji predlaga skupno življenje: »ali me boš imel rad?« — In tedaj v III. dejanju, ko bije boj, da zapusti svojega nesrečnega prijatelja! Zopet se vzbudi v njej nekaj ženskega; polilep po razkošju — obleki. Zmaga zadnje. — Ona zgine v moralno propast, kamor jo je zapisalo že rojstvo. In tužni zvoki prijateljave vijoline jo spremljajo.

G. Bohuslav nas je v II. dejanju, kakor vojvoda Rovigliani naravnost iznenadil s svojo popolno igro smrti zapisanega, izžetega aristokrata. Ni lahko nadeti telesu trhllost in izmozganost. Umetnost je, pričarati na obraz ono duševno bolelost, ono pečenje vesti, boj med dolžnostjo, ki mu jo vzbujajo spomini; in željo po vživanju. Vživanje ga je strlo. Vže nima glasu več; a še ne more velih ustnic odtrgati od telesa demona v osebi Silvije Blanchard - g. Kandlerjeva, ki je bila ne samo lepa, ampak je tudi dobro pogodila prekanost, ki je last ljubice starega in bogatega moža.

Dobra sta bila v tem dejanju tudi g. Iličičeva in g. Povhe, jednako g. Iličič kakor četvrtik.

V I. dejanju je nastopal g. Danilo kot krčmar Cardilo, lastnik velikomestnega zatočišča vse sodrge, prav, kakor se spodobi človeku, ki mora paziti na vse strani, da se komu ne zameri. Za njim, v vlogi krčmarice Emilije, ni zaostajala g. Thalerjeva.

Tudi drugi igralci so s svojo dobro igro pripomogli k dovršeni celoti: g. Mo-

lek, kakor vojvoda krojač, se nam je pa zdel malo premalo elastičen. — Obisk je bil dovoljen.

Družabni večer »pri jellenu«. — Moška podružnica Ciril-Metodove družbe v Gorici priredi svoj drugi družabni večer v petek dne 15. aprila v dvorani »pri zlatem jellenu«. Točke programa so prevzeli člani sloj. gledališča iz Ljubljane, gospodje Danilo, Povhe, gospice Thalerjeva ter Vera Danilova, kar nam daje zagotovilo, da se nam bode zopet nudila prilika do prav zabavnega družabnega večera. Vspored priobčimo prihodnjic.

Slovensko gledališče v Gorici. — Danes se uprizori imenitna burka-noviteta »Črni madež«, ki je bila šele pred dobrim mesecem na dunajskem dvornem gledališču prvkrat igrana.

Jutri v nedeljo 10. aprila. bo za slavno goriško občinstvo večer veselja in brezskrbnosti. Igrala se bo priljubljena in vlezabavna burka K. Buchbinderja »On in njegova sestra«. Pri tej predstavi sodeluje izjemoma slava goriška c. kr. vojaška godba. Pevske in plesne točke izvajata g. Povhe (on) in gđ. Thalerjeva (sestra). Zanimanje za ta veseljaški večer je izredno veliko in opozarjamo slavno občinstvo, da si vstopnice nemudoma preskrbi ako hoče dobiti še kaj boljših prostorov. — Jutri vsi v »Trgovski dom«.

V torek 12. aprila pride na oder znameniti igrokaz danskega pisatelja Sophus Michaelisa »Revolucijska svatba«, iz dobe velike francoske revolucije. Vsebinska je sledeča:

Nekaj scen v aprilu od večera do jutra l. 1793. na gradu v bližini Condé. — Emigrantje se vračajo s tujo vojsko v deželo; eden z njih prihaja, da se ženi z davno obljubljeni mu nevesto. Abbé vidi v poroki simbol: nevesta, francoska dežela, se zopet združuje s svojim pravim gospodarjem. Ko novi zakonski par odide v kapelo, se spusti stari služabnik v pogovor z mlajšim, ki je že ves prežet z novimi idejami. Po poroki odide vojaštvo naprej, le mladi soprog ostane na 24 ur pri svoji ženi. Markizo zelo boli, da grede emigrantje s tujimi vojaki proti rodni deželi, kajti čuti se Francozinjo v kljub krvavemu delu revolucije. Pri gostiji naenkrat pridrvi konventska vojaštvo v grad. Komisar takoj razglasi naglo sodbo: markiza obsodi na smrt, markizo oprostí in razveljavi ravnokar sklenjeni zakon. Na njeno prošnjo pa odloži smrtno obsodbo na jutro. Mlada poročena sta čez noč sama. Mož trepeta pri misli na bližajočo se smrt, soproga pa mu daje poguma. Posljejo po častnika, ki je bil dosegel odločitev smrti ter ga hočejo podkupiti — seveda zaman. Smeje se trepetajočemu markiju in mu ponuja pištolo, naj sam konča svoje življenje. Končno mlada gospa ponudi častniku kot odkupnino za svojega moža — sebe samo; častnik je premagan. Da markiju svojo obleko, pove mu geslo, sam pa obleče njegovo obleko. Marki je rešen. Markiza pa sedaj neče izpolniti obljube. Njena obljuba je bila samo virtuoza igra. Ko pa vidi, da bo častnik moral svojo uslugo plačati s smrtjo, se vname v njenem srcu ljubezen do rešitelja markijevega. Neče, da bi se žrtvoval, in tudi komisar sam bi ga rad rešil; častnik pa skoči v markijevi obleki na balkon, na njegovo povelje zagrmí salva in od krogelj zadet pade na tla.

Igrokaz bo opremljen s historičnimi kostumi, kar bo gotovo dajalo pravi blesk torkovi predstavi.

Opozarjamo, da prično predstave v Trgovskem Domu danes in jutri točno ob 8½ zvečer.

Deželne podpore in »Gorica«. — Po »Gorici« vedno bobnajo o dovoljenih deželnih podporah. Nočejo pa povedati nič o tem, kako je ob dovoljevanju neki klerikalni mogočnjak rekel: »A, saj tako ne bo treba vsega plačati!« »Gorica« se hvali, da so podpore jednako razdeljene na slovensko in laško stran. Če bi bilo to res, bi bilo že strašna krivica. Koliko je Lahov in koliko Slovencev! Dve tretjini bi v tem slučaju dobili toliko, kolikor jedna tretjina!

»Gorica« piše o podporah, kakor kaže. Pisarila je, da dobijo Slovenci več kot Lahi, potem je zastokala, da se je bati, da bo manj, sedaj pa laže, da so podpore jednako razdeljene.

Nadejamo se, da priobči že danes tisti obljubljeni izkaz o podporah, izdan v deželnem odboru ter razdeljen med laške liberalce in slovenske klerikalce, kar kaže veliko pristranost deželnega odbora; nam se zdi, da jo je zakrivil dr. Gregorčič!

O podporah se že pomenimo, kakor pritiče. Saj je časa za to dovolj na razpolago. Bo že videla »Gorica«, da imamo mi prav, ki trdimo, da so dobili Lahi iz letošnjega zasedanja deželnega zbora mnogo več nego Slovenci. Številke bodo govorile.

Dr. Gregorin in klerikalci. — Nesramno napada Gregorčičeva »Gorica« že dolgo časa g. dr. Gregorina. Napada ga po pristnem klerikalnem vzorcu, katerega predobro poznamo. Dr. Gregorin je priobčil včeraj v »Edinosti« odprto pismo na dr. Gregorčiča kot gospodarja lista »Gorice«, v katerem omenja infamno obrekovanje »Gorice« z dne 2. t. m. kjer očita dr. Gregorinu, da se steka čisti dobiček »Edin.«, ki da je izključno narodni denar, v žep dr. Gregorina. Na to pravi dr. Gregorin, da je dal že »Slovencu« priliko, naj dokaže resnico enake trditve pred sodnijo, pa je moral priznati, da se je prepiral o nasprotnem. Sedaj je vložil dr. Gregorin kazensko ovadbo proti »Gorici«, ki bo imela tako priliko, dokazati svoje trditve.

V današnji »Edin.« pa čitamo odprto pismo dr. Gregorina na klerikalnega kandidata Josipa Babiča v Rodiku. Sporočili so dr. Gregorinu, da je Babič izjavil, da ga je dr. Gregorin uničil, da — nosi vedno revolver s seboj ter da ustrelí dr. Gregorina, kjer ga sreča. Dr. Gregorin izjavlja, da Babiča ne pozna ter ga poziva, da tekom 3 dnij to stvar pojasni, ker sicer bo moral nastopiti proti njemu kazenskim potom. Poročilo o Babičevi izjavi smo dobili tudi mi iz Rodika.

Lepe reči! Prav, da se stopi klerikalcem pošteno na prste! Kar uganjajo klerikalci zlasti ob volitvah, presega že vse meje.

»Etna« izpod Gregorčičevega Doma pa bo bljuvala brez dvoma nekaj časa zopet lavo psovka na tržaško »Edinost«.

Goriški novostrujarji so priredili pri Sv. Luciji nekaj poučni tečaj. Ker možički Kremžar, Čapuder in Brécelj ne vedo povedati nič, kar bi vleklo, sta prišla vleč backe dva junaka s Kranjskega: župnik in poslanec Piber, ki kaj rad smuka na Goriško skozi dolgi predor, in pa Janez Ev. Krek. Piber je govoril o planinah in travnikih, koliko nesejo farovžem, Krek pa o »načelih Vseslovenske Ljudske Stranke«. Hvalil je ožlindranega dr. Šusteršiča; potem pa priporočal novostrujarski list »Novi čas«, radi česar se je hudo zameril dr. Gregorčiču; že tako mu novostrujarji uničujejo »Gorico« in »Prim. List«, sedaj je prišel pa še »ta Kranjec« na Goriško delat reklamo za »Novi čas«, ki je očitno naperjen proti Gregorčiču in njegovi politiki. Na zadnje je župnik Fabjan deklamiral Krekovo pesem »Primorskim bratom«, navdušenje backov, okoli 100, je bilo veliko in »sijajnega« shoda je bil konec.

Dr. Gregorčič se je lepó namazal s svojim ropotanjem gledé veleposestva. Pri volitvah mu niso pustili voliti brez pooblastila za Vipavsko železnico. Trdil je, da ga ne potrebuje, potem pa se je v imenu te železnice pritožil na državno sodnijo glede nekaterih volilcev; češ, da ne plačujejo 100 K zemljiškega davka. Državna sodnija je razsodila, da je upoštevati tudi hišni davek in ne le zemljiški. Med njimi, ki so vsled razsodbe državne sodnije odlételi iz volilne liste veleposestva, je tudi Vipavska železnica z Gregorčičem! Ena blamaža več za don Antonia!

Slovensko gledališče v Tolminu. — V ponedeljek 11. aprila se vrši tretja in zadnja predstava članov ljubljanskega gledališča. Uprizori se fina angleška komedija »Sebastijan veliki knez georgijski«. Tolminci, pozor!

»Lacrime per il martire del militarismo« (Solze za mučenika militarizma) listke s takim napisom je natrosil na grob svojega sina 58 letni Matej Colliazio na Vseh svetih dan lani v Gorici. Radi tega je bil tožen po § 305. k. z. ali oproščen, samo 5 K globe mora plačati, ker je raztrosil tiskovine na prepovedanem kraju.

Resnica o senu. — Zadnji »Primorski List« prinaša dopis deželne odbora z dne 7. t. m., v katerem je rečeno, da deželni odbor ni sprejel in ni dvignil državne podpore 13.000 K, odkazane od poljedelskega ministerstva za nabavo krme. — Ta dopis so si preskrbeli klerikalci na trditve v »Soči«, da vlada ni le ponudila one svote, ampak jo deželnemu odboru tudi odpisala.

»Soča« ima v rokah dopis c. kr. okr. glavarstva v Sežani s podpisom c. kr. namestništvenga svetnika g. Rebka, v katerem poroča neki kraški občini, ki je prošila za krmō, g. Rebek dobesedno: da je poročilo poslal deželnemu odboru, »kateremu se je odposlala, kakor sem poizvedel na namestništvu, dotična vladna podpora.«

Po tem dopisu je bila »Soča« opravičena do svoje trditve. Pač ne more imeti vzroka, da ne bi verjela g. namestništvengu svetniku, in tudi klerikalci ga menda nimajo!

Torej dve nasprotujoči si izjavi! Kaj je res? Kako se bega naše ljudstvo! — Vprašamo, kako je vendar to mogoče, da ni enotne izjave v tako važni reči od strani deželne in politične oblasti?! — Iz tega gleda pač le dejstvo, kako se omalovažuje našega kmeta v tako nujni potrebi.

Molčijo. — Poribali smo klerikalcem že večkrat pod nos prikriti deželni deficit. Pol milijona so prikrili za enkrat. Berbuč je bil ves iz sebe. Na desno in levo so dovoljevali podpore — potem pa se pokaže tak deficit, da mu treba odsekati kar pol milijona. Kdo izplača podpore? O tem deficitu molčijo kot tatovi v podstrešju. — Resnico smo povedali mi. No, zato nas o priliki omerljajo z »barabami«, »propalicami«, »lopovi« itd. — kakor pač znajo »sveti možje« v »Gorici«, ki so veliki prijatelji resnice, hčerke božje!

O obrtnih šolah je pred kratkim pisarila »Gorica« pa rekla, da jih bo v Furlaniji več kot med Slovenci ter da torej gre v tak namen več denarja za Lahe kot za Slovence. Seveda! Saj vendar vemo, kako skrbi v tem pogledu za Lahe trgovsko-obrtna zbornica, zavod za pospeševanje obrt. deželni zbor pa dr. Gregorčič, ki je pomagal Lahom celo do samolaške obrtne šole v Gorici!

Iz »Schimpfexikona« »Gorice«. — V torek 5. t. m. je bila »Gorica« strašno huda. Odprla je svoj »Schimpfexikon« pa bruhala na dan v neznanski jezi: »lopov«, »propalica«, »baraba«, »človeče«, »pristno časninarsko rokovnjaštvo«, »grozna podivjanost v »Sočinem« pisaštvu«, »časni-karsko »barabstvo«, »nesramni klevetnik«, »»Sočin« lažnik«, »razžaljena čast, katere nima«, »baraba«.....

Pa zakaj so tako nevarno divjali in psovali?

Zato, ker smo jim povedali bridko resnico.

Članek v sobotni »Soči« pod naslovom »Dopolnilna deželnozborska volitev na Krasu« jih je tako podžgal in spekel, da so skočili v zrak, se grabili za pekoče dele ter kričali, kakor je povedano.

Ljudje, ki so čitali izbrufte jeznih mož, ki storijo vse prav, kar storijo, so delali čudne opazke: eden je pomagal takisto pomenljivo pred čelom, drugi je govoril »Šempeterski cesti, mi kot dobri ljudje smo pa rekli: Da bi jim le ne škodovala taka huda jeza!

»Primorski List« podira v svoji 14. številki »zadnje stebre liberalizma na Gorickem« pa pravi, da bje že 18. leto plat zvona proti liberalizmu. — Kaj bo revše podiral? Kaj bo bilo plat zvona, ko je pa tako za nič, da so ga klerikalci sami obsodili v smrt ter ga ustanovili proti njemu drug list, ki u pridno odjeda naročnike! Ropotanje po »Prismojencu« je torej skrajno smešno. Falirancu se mora vsak smejati.

Izidor Colle, bivši ravnatelj propadlega zavoda »Banca popolare Goriziana« se ne nahaja še v Gorickih zaporih, kakor so nekateri listi poročali, pač pa ga pripeljejo kmalu v Gorico. Policijski agenti so šli ponj na Krf.

Izgnan je bil iz Gorice 30-letni Ivan Vukovič iz Ogušina, ko je prestal tu kazen 13 mesecev, pa se je tne dni zopet vrnil. Policija ga je prijela. Tudi je na sumu, da se je hotel polastiti nekega biciklja.

Sama se je oglasila na policiji v Gorici 22-letna Ana Mužina iz Št. Ferjana, ker je slišala, da jo bodo aretirali radi neke tatvine. Na policiji so jo zaslišali ter poslali v zapore.

Opozorjamo slav. občinstvo na inšerat »Agro-Merkur« in priporočamo, da se poslužuje te zanesljive tvrdke.

Sokolski vestnik.

Nameravani Sokolski izlet v Komen za jutri 10. t. m. odpade.

Mirenski Sokol priredi na binkoštni pondeljek društveno veselico s plesom. Na to opozarjamo bratska društva v okolici, da si ne bi delali nepotrebne konkurence z enakimi prireditvami. Vspored sledi. — Na zdar! Odbor.

Zveza narodnih društev.

Bratno in pevsko društvo »Sivi grad« v Rihembergu priredi dne 22. maja svojo veselico s plesom. Naprošena so polno nasl. bratska društva, da ta dan ne prirejajo svojih veselic posebno v bližini. — Vspored se objavi pravočasno.

Trgovske-obrtne in gospodarske vesti.

Nov zadružni zakon. — Kakor poročajo dunajska zadružna strokovna glasila, je c. kr. justično ministerstvo izготovilo novi zadružni zakon in ga že predložilo ostalim prizadetim ministerstvom v presojo. Državnemu zboru bo predložen baje še to spomlad. Od novega zadružnega zakona pričakujejo posebno trgovci s specerijskim, kolonijalnim blagom in živili vobče, da bo kolikor mogoče otežkočil stališče konzumnih zadrugam. Sliši se pa, z druge strani, da se tega ni bati!

Zadruga slepcev. — Leta 1907. je bila na Nižje-Avstrijskem ustanovljena zadru-ga slepih krtačarjev in košarjev. Za nakup sirovin je zadruga dobila podporo 500 K. Danes šteje zadruga 49 zadržnikov z 80 deleži, ki znašajo po 50 K. Na račun deležev je vplačano 3717 K. Do konca leta 1907 je zadruga izdelala za 21.000 K raznega blaga.

»Zadr.«

Izkaz posredovalnice slovenske trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: knjigovodje 4, kontoristi 3, skladiščnik 1, poslovodja 1, potnik 1, pomočnikov mešane stroke 4, pomočnikov železninske stroke 2, pomočnikov manufakturne stroke 6, pomočnikov specerijske stroke 2, pomočnikov galanterijske stroke 1, blagajničarke 4, kontoristinj 1, prodajalk 6, 3 učenci, 1 praktikant. Službe išče: knjigovodje 3, kontorista 2, poslovodja 1, skladiščnik 1, potnik 2, pomočnikov mešane stroke 20, pomočnikov železninske stroke 6, pomočnikov manufakturne stroke 4, pomočnikov specerijske stroke 11, pomočnikov modne in galanterijske stroke 4, kontoristinj 8 blagajničark 5, prodajalk 7, 2 učenca, 1 učenka. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge proti mali odškodnini.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi 12. junija t. l. veliko cestno dirko zjutraj ob 10. Ajdovščina - Gorica, popoldne ob 2. Miren-Gorica. Na progi Ajdovščina-Gorica vdobi prvi dirkač zraven svetinje še svilen čepico z napisom: Prvi dirkač kol. dr. »Danica« za l. 1910.

Vršila se bode tudi polževa dirka, šaljivo srečkanje, srečkanje za novo dvokolo, ples, umetni ognji itd. Odbor.

Kolesarsko društvo »Brda« na Dobravem naznanja svojim članom, da se l. redni občni zbor, sklican za v nedeljo dne 3. t. m., ni mogli vršiti vsled slabega vremena, vop. se bode v nedeljo dne 17. t. m. ob 3. pop. na Dobravem v prostorih krčmarja gosp. Sfiligoj-a. V slučaju slabega vremena nedeljo pozneje. — Obenem, se gospodom članom naznanja, da je kr. italj. finančno ministerstvo ugodilo prošnji za prekoračenje meje i. s. počenši s 1. aprilom t. l.

Politični pregled.

Dr. Šusteršič in vseučilišče. — Iz članka »Klerikalci in vseučilišče« v Slov. Nar. 5. t. in. posnemamo to-le:

»Ni še dolgo tega, kar je dr. Šusteršič v konferenci klubovih načelnikov v imenu »Slovanske Enote« dal slovesno izjavo, da slovanske stranke na noben način ne dopuste, da bi se odkazal vladni načrt glede italijanske pravne fakultete brez prvega čitanja odseku. Namen te izjave je bil dobro preudarjen. Slovanske stranke so hotele s to izjavo preprečiti, da bi prišel ta načrt v kratkem v odsek ali sploh na razpravo. Čim dlje se razprava zadržuje, čim dlje pride do odločitve, toliko bolje za nas. A glej! Menda že v drugi seji po tej izjavi dr. Šusteršiča je prišel vladni načrt na dnevni red — vzlic izjavi dr. Šusteršiča. Med slovanskimi poslanci je nastala opravičena nevolja in energično so vprašali predsednika poslanske zbornice dr. Pattaya, kako je mogel vkljub izjavi dr. Šusteršiča to storiti. Predsednik dr. Pattay je na to odgovoril: »Vprašal sem dr. Šusteršiča in on ni imel nič protitemu.«

Torej tisti dr. Šusteršič, ki je na konferenci klubovih načelnikov dal v imenu »Slovanske Enote« tako energično izjavo, je dva dni pozneje za hrbtom »Slovanske Enote« sam privolil, da je predsednik Pattay ustregel Italijanom. Dr. Šusteršič, vprašam, kako je mogel to storiti in videč, da ne more tajiti, se je izgovarjal, da spada določitev dnevnega reda v predsednikovo kompetenco in da bi bil predsednik, če bi bil hotel, mogel postaviti načrt o ital. fakulteti na dnevni red tudi brez privoljenja dr. Šusteršiča v slučaju ugovora pa bi dobil v zbornici zase večino.

Resnično je pač, da bi bil predsednik smel postaviti načrt na dnevni red tudi brez privoljenja dr. Šusteršiča, ni pa gotovo, da bi bil v slučaju ugovora imel večino zbornice na svoji strani.

Vprašanje pa je, če bi se bil predsednik Pattay upal briskirati vso »Slovansko Enoto«. Že v tem, da je Pattay, vprašal dr. Šusteršiča za privoljenje, da sme načrt postaviti na dnevni red, tiči dokaz, da bi proti volji »Slovanske Enote«, zastopane po dr. Šusteršiču, tega ne bil storil.

Tako je dr. Šusteršič olajšal predsedniku Pattayu, da je izkazal Italijanom veliko uslugo in olajšal Italijanom njih prizadevanje dobiti visoko šolo proti volji Slovencev. Po zaslugi dr. Šusteršiča je sedaj načrt že v odseku.

Srbski kralj Peter se je mudil v Carigradu, kjer je bil slovesno sprejet. Pri njegovem odhodu je bil izdan vladni komunik, ki povdarja ugoden vpliv obiska na razmerje med obema državama. Obisk je dal povod za razmotrivanje raznih ekonomičnih interesov ter utegne vsvariti ugodne odnošaje med državama.

Volitve na Ogrskem. — Ministerski predsednik Khuen Hedervary je povedal, da se vrše nove državnozbornske volitve med 1. in 10. junijem.

Bivši laški minister za vnane posle Tittoni postane poslanik v Parizu. Francosko časopisje ga pozdravlja z veseljem.

Konec finske avtonomije. — Finski deželni zbor se je sešel 6. t. m. Protestiral je proti carskemu reskriptu, s katerim se pooblašča duma, da določi ruske pravice glede Finske, to se pravi: naj naredi konec samostojnosti Finske. Finci povdarjajo, da imajo z Rusijo le personalno unijo.

Razne vesti.

Klerikalci za svoje časopisje. — Minulo nedeljo se je vršilo v Štefanijinih dvorinah v Gradcu zborovanje Pijevega društva. V oči je padala velika udeležba visoke aristokracije in duhovništva. Predsednik Pijevega društva grof Avernas je povedal, da šteje Pijevo društvo — ki nabira prispevke za klerikalno časopisje — sedaj 780 podružnic, katere so nabrale okroglo 260 tisoč kron. Na Štajerskem je bilo samo lani ustanovljenih 17 novih podružnic. Polovico doneskov ostane v domačih krajih, polovica pa gre na Dunaj v centralo, odkoder dobivajo gotove napitnine tudi nemški klerikalni časopisi. Vsi govorniki imenovanega shoda so povdarjali neizmerno važnost časopisja in pri-

poročali razširjenje ter podporo klerikalnih listov.

Na Slovenskem imamo sicer poleg podpor Pijevega društva še doneske obrambenega sklada, ki se obračajo v prid klerikalnemu časopisju. Ta način pobiranja ima med kratkovidnimi našimi ljudmi še mnogo renomeja, zakaj se ga torej ne bi poslužili, si mislijo klerikalni goljufi. Naprednjaki, zaveđajte se svojih dolžnosti do našega časopisja in pojasnjujte ljudem, čemu služi obrambni sklad!

Dr. Neumayer bo dunajski župan. — **Začetek škandalov med kršč. socialci.** — 6. t. m. se je vršila na Dunaju seja meščanskega kluba, v kateri se je sklenilo kandidirati za dunajskega župana dr. Neumayerja, ker se Weisskirchner ni mogel odločiti, da bi izstopil za sedaj iz kabineta. — Objediem se je sklenilo, da se izključi mestnega svetnika Hrabo iz kluba, ker je na nekem shodu vehementno napadel mestni svet in meščanski klub, očitajoč jima podkupljivost, bogatenje na javne stroške itd. Baje se bode Hrabo tudi tožilo. No — začetek je že tu.

Nova zračna ladja. — Novo zračno križarico je izgotovila tvornica Siemens-Schuckert v Berlinu in velikan je že pripravljen za dvignjenje. Ladja je 125 metrov dolga in ima s seboj 3 čolničke. Premikalo jo bode troje motorjev in šest propelerjev.

V Senožecah so okradli neznani tatovi cerkev. Ukradli so monštranco, dar kneza Porcia, bivšega lastnika senožčskega gradu, kelihe, križe itd. V Divači so opazili tri sumljive ljudi, ki so pa hitro izginili.

Novorojenčka je presekala na dvoje neki kmet v Kašteliru. Dete je bilo nezakonsko, mati kmetova hči. Ker je sodil, da mu je onečastila ime in hišo, je storil tak grozen zločin.

Med stavbinskim delavstvom v Nemčiji preti izbruhniti splošna stavka. Vse organizacije zahtevajo zvišanje plače. — Podjetniki pa so izjavili, da ne privolijo nobenega povišanja.

Oni glasoviti Nastič, znan iz »veleizdajniškega procesa« v Zagrebu, je kupil sedaj, kakor poročajo, kavarno »Klagenfurt« na Dunaju. Dobro je bil plačan vo-hun.

(Dalje na peti strani.)

Štv. 457.

Izveček.

Zapisnik,

pisan pri seji občinskega starešinstva v Boveu dne 17. marca 1910.

Predseduje župan Adolf Anton Mlekuž. — Navzoči podžupani: Franc Kenda, Ivan Kravanja, Matija Kravanja, Leopold Jonko, Franc Klavara, Dominijan Huber, Anon Novinc. — Starešine: Franc Črnuta, Franc Fon Bovec, Franc Fon Dvor, Ivan Mihelič, Miha Mlekuž, Andrej Mlekuž, Andrej Mrakič, Franc Mišic, Anton Šuler, Izidor Ostan, Anton Strausgitl.

Župan konstatira sklepčnost odbora in otvori sejo ob 8 $\frac{1}{2}$ popoldne. Župan odstopi predsedništvo navzočemu podžupanu Francu Kendi in predlaga naj se izreče starešinstvo v zadevi bivšega občinskega zdravnika Dr. Ernesta Fürtha, solidarnim z njim z ozirom na dopis iz Bovea v listu »Gorica« od 8. marca 1910. št. 19.

Starešinstvo sklene naslednjo izjavo:

Starešinstvo obsoja v dopisu obsežene napade zoper župana Adolfa Antona Mlekuža kot neosnovane ter se izreka v zadevi bivšega občinskega zdravnika Dr. Ernesta Fürtha solidarnim z županom.

Sklenjeno in podpisano:

Anton Oevirk l. r. A. A. Mlekuž l. r.
zapisnikar.
A. Novinc l. r. Dom. Huber l. r.
overovatelj zapisnika. overovatelj zapisnika.

Za resničen prepis jamči županstvo v Boveu

6 aprila 1910.

Župan: Ad. Ant. Mlekuž.

L. S.

Zlorabo vere v politične namene je odobril in potrdil škof Hujn na shodu češke klerikalne stranke v Brnu na Moravskem. Dejal je namreč, da to ni nič hudega, če škofje v pastirskih listih vernim ovčicam zapovedujejo, da morajo voliti klerikalne kandidate, in tudi to ne, če za zmago klerikalnih kandidatov izpostavljajo Najsvetejše. No torej! Ne bo več dolgo, ko bodo klerikalni kandidati v cerkvah lahko imeli volilne shode in ko bodo župniki prihajali na shode naprednjakov z Najsvetejšim preganjat' hudiča. Lepi časi prihajajo.

Vseslovanski shod v Soliji. — Pripravljali odbor za vseslovanski shod v Soliji je sklenil povabiti kot častne goste iz Avstrije sledeče slovanske politike: dr. Kramara, Klofača, Masaryka, župana Iv. Hribarja in Hlibovskega.

Hofrichter. — Obravnava proti nadporočniku Hofrichterju se bo vršila najbrže proti koncu tekočega meseca.

Ponesrečeni turisti. — Nemško planinsko društvo na Dunaju je objavilo statisko, ki kaže, kako se množi število ponesrečenih turistov. Lani je ponesrečilo 143 turistov.

Vojaški veliki manevri se bodo vršili v Galiciji, pripisujejo jim posebno važnost. Prisostvoval bo manevrom najbrže tudi nemški cesar.

Kake šole bi bile vzor našim klerikalcem? Take, kot jih imajo v Belgiji, kjer je do 70% analfabetov (ki ne znajo čitati in pisati). Na neki faničnjši šoli je n. pr. bil določen za neki dan v tednu sledeči urni red: 1. Jutranja molitev, 10 zapovedi, rožni venec (ena skrivnost), evangelij. 2. Računstvo. 3. Rožni venec (ena skrivnost). 4. Odmor. 5. Rožni venec (ena skrivnost). 6. Zemljepis. 7. Litanije Matere Božje. 8. Rožni venec. — Konec ob pol 12. uri. Ali bi bile take šole veselje naših klerikalcev! Ljudstvo bi postalo vzorno — neumno.

Štrajk mornarjev je izbruhnil v Marsilju na trgovskih ladjah. Trgovci se bojijo velike škode, ako bi trajal štrajk dlje časa.

V Pulju je skočila v morje in utonila 35-letna gospa Frančiška Pruki iz Celja. V najemu je imela neko gostilno na morskem bregu. Kaj jo je gnalo v smrt, je neznano.

Samomori na Ruskem. — Neka statistika, objavljena te dni v Petrogradu, naznanja, da je bilo lansko leto v Rusiji 1437 samomorov, in sicer 937 moških in 500 žensk; 58 moških in 77 žensk si je vzelo življenje v starosti 8 do 17 let.

Samomor vojaka. — Pri topničarjih na Dunaju je služil natak Josip Štolfa. Dobil je pred kratkim nekaj dni dopusta ter šel v Arco v južni Tirolski obiskat svojo ljubico. On je bil lani tam vslužben. Ker je prekoračil dopust, je prišel ponj orožnik. Štolfa pa je skočil v stransko sobo ter se ustrelil v srce.

POSLANO*)

Zadnja štev. »Soče« z dne 7. aprila t. l. je iz neke civilne pravde, ki se je vršila v teh dneh, objavila notico, kjer obdeluje interno poslovanje nekega goriškega denarnega zavoda.

Da se v klub javnosti sodnih spisov in sodnega postopanja (in tukaj tudi mnogo poznati pravdni stvari) izognem lahko mogočim domnevam, izjavljam kot zastopnik tožeče pravne stranke, da z dotično notico nisem v nobeni zvezi, da je prišla proti vsaki moji intenciji v »Soči« predala in da je nikakor ne odobravam.

Moje mnenje je bilo vedno in pri tem ostanem, da bi moralo časopisje ene in druge stranke opustiti vsa nasprotna obdregavanja in napadanja domačih gospodarskih zavodov skupni dobri stvari na ljubo.

V Gorici, dne 8. aprila 1910.

Dr. Treo,
odvetnik.

Pripomba uredništva. — Gosp. dr. Treo naj ne bo hud, ako moramo javno javniti to poslanico za neumestno. — »Soča« objavlja o javnih dogodkih, kar se zdi uredništvu prav. Da z notico v »Soči« ni dr. Treo v nikaki zvezi, je pa resnično. »Odobranje« ali »neodobranje« je pa povsem njegova stvar!

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsenejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike.

Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na dežel (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Malo stanovanje (II. nadst.) z lepim razgledom se odda 1. maja. Pojasnila pri našem upravitelju.

Odda se v najem pritišče v novi hiši Via della Bianca 43 v Gorici pri drž. kolodvoru. Obsega 3 sobe, kuhinjo, prostorno klet in vrt. Prednost imajo krčmarji z lastno koncesijo.

Odda se v najem ali pa preda hiša v Kanalu št. 80 obsega 6 sob, kuhinjo, 2 kleti dvorišče in vrt. — Oglasi se je pri M. Sulig. v Gorici, Via della Bianca 43, pri drž. kolodvoru.

Učence za sedlarsko obrt sprejme Ivan Kravos, sedlarski mojster v Gorici na Kornu št. 11.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze sožalja ob prerani izgubi ljubljene brata

Mirkota viteza pl. Ziernfeld-a

izrekava iskreno zahvalo.

Zahvaljujemo se preč. duhovščini, velerodnemu g. dvornemu svetniku in vsem gg. uradnikom e kr gozdnega urada. Nadalje se zahvaljujemo vsem onim, ki so spremili dragega pokojnika k večnemu počitku.

GORICA, 9. aprila 1910.

Viktor in Pavla pl. Ziernfeld.

Varstvena znamka: „Sldro“
Liniment. Capsici comp.
Nadomestek za
Anker-Pain-Expeller
je povsod priznано kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1.40 in 2.— se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako priljubljenega domačega zdravila, se je posluževati le originalnih steklenic v škatljah z našo varstveno znamko „Sldrom“, ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.
Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
pri „zlatem levu“ v Pragi
Isabetsgasse št. 5. nova.
Osnovno razpošiljanje.

Mizar

trezen in priden delavec, kateri je tudi za montažo strojev sposoben

sprejme se pri tvrdki:

Vinko Majdič,
valjni mlin v Kranju.

Kmečko-delauska gospodarska zadruga
v Dobravljah na Goriškem

ima v kletih zadružnih kmetov v Dobravljah, Skriljah, Kamnjah, Brjah, Šmarjah in drugih vaseh

veliko množino izbornega vipavskega vina.

Priporoča se cenj. gostilničarjem in drugim konsumentom. Dobiva se od 56 lit. naprej po jako zmernih cenah.

Premierl & Jančar

Ljubljana Dunajska cesta št. 20

Lasni izdelki oljnatih barv, lakov, firnežev in steklarskega kleja.

Velika zaloga kemičnih in rudniških barv. Barv za umetnike.

Vse potrebščine za slikarje in pleskarje. Točna postrežba, cene nizke.

Za obila naročila se priporočava

Premierl & Jančar

trgovina oljnatih barv na drobno in debelo.

Zaloga vina

tvrdke Ivan Fontanotti
iz Kopra

odlikovan z zlato svetinjo in z zaslužnim križcem na razstavi v Parizu

Gorica — Via Teatro 9 — Gorica.

Teran prve vrste, refošk, belo vino in muškati use lastnega pridelka.

Cene zmernice, postrežba na dom.

Ustanovljena tvrdka 1866.

J. Drufovka — Gorica

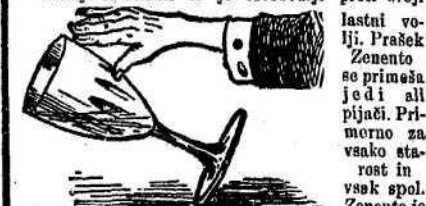
Gosposka ulica 3.

Tovarniška zaloga usnja ter potreščin za čevljarje. — Usnje za sedlarje in kujigoveze i. t. d.

Lasna strojarna v Črničah.
Odlikovana tovarna nadplato.

Pijančevanje.

Za poskušnjo 1 prašek ZENENTO — brezplačno. Nagnenje k pijančevanju se trajno odpravi. — Sužnji te strasti se je osvobodijo proti svoji lastni volji. Prašek Zenento se primaša jedi ali pijači. Primerno za vsako starost in vsak spol. Zenento je

zajamčeno neškodljiv. Kdor ima v družini oziroma med znanci osebe, ki so udane pijančevanju, naj naroči takoj 1 prašek za poskušnjo. — ZENENTO se pošlje v pisnu.

Priložiti je znamko za 90 vin. — Dopisuje se v nemškem jeziku.

Poudre Zenento Co.
76. Wardour Street, LONDON
255 (England).

Pisma je frankirati z znamko za 25 vin; dopisnica 10 vin.

Ko zdaj že vsak po zraku leti, bodočnost zračna se obeta, le vsek »OHO« naj si prišpoga, da mu ne bo pretežka noga. Kdor pa ne mara pod nebo, po zemlji rabi naj

„OHO“
J. Medved, Gorica

Tekališče, Josipa Verdi št. 32.

Zastonj in poštnine prosto pošiljamo na zahtevo
cenik slovenskih knjig in muzikalij.

Knjigarna A. Gabršček — Gorica.

Zagrebski
Franck
kot tovarniško znamko
priporočujemo kot priznano najboljši pridelek!
Zl. zap. 7.155, 7.101

Založili smo posebne vrste blazinice za šampilke

znamka „IDEAL“

na kar opozarjamo slav. županstva, urade, trgovce itd. — Blazinica „Ideal“ se odlikuje posebno v tem, da se odtis koj posuši, prav nič ne zamaže in da se ga ne more izbrisati.

Pred uporabo te blazinice naj se očisti šampilko s **špiritom** ali pa z **mlačno žajfnico**. — Blazinica bodi vedno zaprta, da se ne zapraši in ne izsuši. Za to blazinico je uporabljati izključno le **barvilo »Ideal«**, katero imamo tudi v zalogi.

Blazinice pošljemo na željo tudi na poskušnjo. Cena z barvilom vreč K 2.60. Sprejemajo se tudi naročila na šampilke.

Knjigarna A. Gabršček — Gorica.

Odlikovana pekarija in sladničarna

Andrej Fajt

Gorica Tekališče Frana Josipa štev. 2

Podružnica v ul. Municipio št. 2.

Sprejema naročila za vsakovrstno pecivo najfinije vrste, pecivo za nove maše, gode, kolače za birmance, poroke itd. — Vsa naročila izvršuje točno in solidno po želji naročnikov.

Ima na prodaj različno moko, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

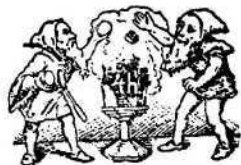
Vse po zmernih cenah.

Avstrijska posebnost

I. reda so svetovnoznani Mašner-jevi šumeči bomboni

s primeso raznih sokov, kakor: limone, malinova, jagod, črešenj, prvenca itd., s katerimi pripravljamo pijače, ki nadomestajo alkohol ter so prava ljudska pijača.

Pristno le
s to varstveno
znamko.

Pristno le
s to varstveno
znamko.

Na prodaj povsem, kjer je razočeren naš lepak z varstveno znamko. Znamka je vtisnjena tudi na vsakem bombonu. Poraba na leto znaša okoli 60 milijonov kosov. — Lu-sin, dišava za usta. — Klaron, sladica. Bouchées a la reine. — Pepermijs. — Razna čokolada prve vrste priporočila.

Prva čoka akcijska družba tovarov za izdelovanje orijent sladkorja iz čokolade v kraljevih vinogradih.

ZALOGE: prej A. Mašner. Prag, Ferdinandova trida, Vaelovsko namesti (vis-a-vis Primas) — Dunaj VI. Theobaldgasse N.o 4.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

Traskino (štokfižovo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvirna steklenica tega olja naravnost rmenne barve po K 140, bele barve K 2. Traskino železnato jetrno olje.

Naha tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nerazviti in nežne narave.

Traskino jetrno olje se železnim jedcem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju, predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Najcenejši in najboljši nakup

v modni trgovini

ENGELBERT SKUŠEK

Gorica — Via Scuole 6

Za gospode:

Srajce
Ovratniki
Zavratnice
Manšeti
Gumbe za manšete
Naprsniki
Spodnje hlače
Naramnice
Rokovice
Modni telovniki
Nogovice

Dokolenke
Čepice
Dežniki
Pasovi
Podveze
Gumbi
Turistovske oprave
Žepni robci
Gamaše
Klobuki

Za dame:

Srajce
Hlače
Spodnja krila
Predpasniki
Pasovi
Nogavice
Korseti
Glavniki
Žepni robci
Našitki za perilo
Toiletno milo, Parfumi

Cene strogo solidne!

Cenjenim odjemalcem na deželi pošljem blago na izbero.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkega olja

prve vrste

najboljši trdk iz Istre, Dalmacije, Kolfette, Bari in Rici
s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 123 136, 144, 160, 180, 2—, 240, za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo so pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Corso Jos. Verdi št. 37

I. nadstropje.

Zobozdravniški in

zobotehnični atelje

Dr. Ivan Eržen

ordinira od 9. ure zjutraj do 5. pop.

Zastoj in poštnine prosto se razpošilja:

Domača knjižnica

Seznam izbranih, najboljših del slovenske literature in svetovne literature v dobrih prevodih.

lg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigarna v Ljubljani.

Novost!

Ravnokar sta izšli v založbi „Goriške Tiskarne“ A. Gabršček:

„Kraljica Dagmar“

Zgodovinski roman. — Spisal: VACLAV BENEŠ-TRÉBIZSKÝ. — »Slovenska knjižnica« snopič 173—180. — Cena za nenaročnike K 3.20. Poština 20 vin.

Guy de Maupassant:

Novele.

Prevel: Pastuškin. — »Salonska knjižnica« št. XII. — Cena K 3.— Poština 20 vin.

Naroča se v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček v Gorici.

Agro-Merkur
v Ljubljani.

Uradni prostori Janez Trdinova ulica štev. 8.

Podružnica Trst, ulica Stadion št. 3.

Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga

POZOR! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena, stroji in orodja. POZOR! Vina, štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriška, vipavska, zajamčeno pristna vina! — Sir, maslo. Žita, moka, olje, itd.

Agro-Merkur preskrbi sploh vsako blago. — Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene najugodnejše!

Postrežba točna!

Zahtevajte pravila, cenike, ponujajte svoje pridelke!

GORIŠKA TOVARNA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodine! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: Caprasole — Koza s solncem. Poskusite in sodite!

Svoji k svojim!